

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**
**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**
INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE
Nr. 313/28

mun. Chișinău

27 septembrie 2021

Inspector de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Alexandru Bânzari, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților inițiat în privința dnei Focșa Elena Vasiliu, a.n. [REDACTED], IDNP: [REDACTED], consilier local în cadrul Consiliului comunal Enichioi, raionul Cantemir, domiciliată în [REDACTED], în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A CONSTATAT:

La 16.07.2021 în cadrul Autorității Naționale de Integritate (în continuare ANI) a fost înregistrată sesizarea nr. Z-663/21 cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al incompatibilităților de către dna Focșa Elena, consilier în cadrul Consiliului comunei Enichioi, raionul Cantemir, iar la 22.07.2021, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în continuare Legea nr. 132/2016), sesizarea a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor, fiindu-i atribuit nr. 20210327003.

Potrivit sesizării, dna Focșa Elena ar fi admis o încălcare a regimului juridic al incompatibilităților prin exercitarea concomitent cu funcția electivă (mandatul) de consilier în cadrul Consiliului comunei Enichioi, raionul Cantemir și a funcției de contabil în cadrul primăriei comunei Enichioi.

La 29.07.2021, urmare a verificării prealabile fiind consultate datele din Sistemul Informațional Automatizat e-Integritate prin intermediul platformei MCONNECT, Registrul de stat al actelor juridice, informațiile deschise accesibile de pe pagina web a Comisiei Electorale Centrale a Republicii Moldova (în continuare CEC a RM) precum și din Registrul de stat al actelor locale, conturându-se o bănuială rezonabilă a încălcării regimului juridic al incompatibilităților, în conformitate cu prevederile art. 31 din Legea nr. 132/2016, prin procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 625/28, în privința dnei Focșa Elena a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților în cadrul căruia s-a verificat legalitatea deținerii/exercitării simultane a funcției (mandatului) de consilier în cadrul Consiliului comunei Enichioi, raionul Cantemir și a funcției (contabil) deținute în cadrul Primăriei comunei Enichioi, raionul Cantemir.

Astfel, prin scrisoarea nr. 04-28/4099 din 29.07.2021, recepționată la 09.08.2021 conform avizului nr. DS8002069309AS, dna Focșa Elena a fost informată despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților și despre drepturile sale prevăzute la art. 33 din Legea 132/2016.

ATENȚIE: Documentul în cauză conține date cu caracter personal, prelucrate în cadrul sistemului de evidență nr.0000069-003, înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal www.registru.datepersonale.md, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

Prin scrisoarea nr. 04-28/Z-663/21 din 29.07.2021, recepționată la 10.08.2021 conform avizului nr. DS8002069314AS, autorul sesizării a fost informat despre inițierea în privința controlului privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților în privința dnei Focșa Elena.

În temeiul prevederilor legale prevăzute la art. 20, alin. (1), lit. a) - d), art. 32, alin. (3) și art. 37, alin. (2) din Legea nr. 132/2016, au fost consultate date din registrele informaționale de stat și solicitate CEC a RM (solicitarea nr. 04-28/4097 din 29.07.2021), Primăriei comunei Enichioi, raionul Cantemir (solicitarea nr. 04-28/4098 din 29.07.2021) informații și documente necesare desfășurării controlului.

Prin informația prezentată de CEC a RM prin scrisoarea nr. CEC8/4591 din 02.08.2021, înregistrată în cadrul ANI cu nr. 6911 la 04.08.2021, ca răspuns la solicitarea nr. 04-28/4097 din 29.07.2021, s-a stabilit că dna Focșa Elena deține **mandatul de consilier în cadrul Consiliului comunei Enichioi, raionul Cantemir**, începând cu **29 octombrie 2019**, urmare a alegerilor generale locale din 20.10.2019 fapt confirmat prin Hotărârea Judecătoriei Cahul din **28.10.2019** (dosar. nr. 3-125/19).

Potrivit răspunsului **Primăriei comunei Enichioi, raionul Cantemir** (solicitarea nr. 04-28/4098 din 29.07.2021), înregistrat în cadrul ANI la 21.08.2021 cu nr. 7568 și copiilor materialelor autentificate în privința dnei Focșa Elena, anexate la acesta (*Statul de personal al primăriei comunei Enichioi, raionul Cantemir; Fișa postului pentru funcția de contabil; Contract individual de muncă din 05.04.2012; Adeverința privind salariul și alte venituri realizate în cadrul primăriei de către dna Focșa Elena și Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 57-idin 26.07.2021 „cu privire la ridicarea mandatului de consilier local dnei Focșa Elena” și Dispoziție nr. 11 „I” din 09.04.2012 „cu privire la angajarea în câmpul muncii” (funcția de contabil), s-au stabilit următoarele:*

- Dna Focșa Elena a fost angajată în calitate de **contabil în cadrul primăriei comunei Enichioi, raionul Cantemir** în baza Dispoziției nr. 11 „I” din 09.04.2012 „cu privire la angajarea în câmpul muncii”. În acest sens a fost încheiat Contractul individual de muncă nr. 20 din 05.04.2012, încheiat între Primăria comunei Enichioi, raionul Cantemir, în persoana primarului [REDACTAT], pe de o parte și dna Focșa Elena, pe de altă parte, contract care a început a produce efecte juridice din data de **05.04.2012**.

- Potrivit pct. 1 din Contractul individual de muncă din nr. 20 din 05.04.2012 dna Focșa Elena este **salariat al Primăriei comunei Enichioi, raionul Cantemir**. Capitolului B pct. 1 al aceluiași Contract prevede că **salariatul (dna Focșa Elena) este angajat în calitate de contabil**, iar pct. 2 stabilește că **locul de muncă a dnei Focșa Elena în funcția de contabil, se consideră Primăria comunei Enichioi, raionul Cantemir**.

Totodată, conform pct. 12 al Contractului individual de muncă din nr. 20 din 05.04.2012 cu privire la angajare (a dnei Focșa Elena), condițiile de retribuire a muncii (815 – opt sute cincisprezece lei) cu suplimente, sporuri, ajutor material și adaosuri. De asemenea, potrivit pct. 2 al Dispoziției nr. 11 „I” din 09.04.2012 „cu privire la angajarea în câmpul muncii” (a dnei Focșa Elena) **contabilul-șef să perfecteze toate calculele ce țin de salariul de funcție**.

Conform Adeverinței privind salariul și alte venituri realizate pe anul 2020 ale salariatei Focșa Elena încadrată în Primăria comunei Enichioi (anexată la dosarul de control), confirmă faptul achitării salariului (brut) în sumă de 72177,02 lei dnei Focșa Elena **de către Primăria comunei Enichioi, raionul Cantemir**.

Examinând materialele dosarului de control inspectorul de integritate a identificat următoarele faptul că în perioada 29.10.2019 – 17.08.2021, dna Focșa Elena, pe lângă mandatul de consilier în cadrul Consiliului comunei Enichioi, raionul Cantemir, a deținut/exercitat simultan și funcția de contabil al Primăriei comunei Enichioi, raionul Cantemir.

ATENȚIE: Documentul în cauză conține date cu caracter personal, prelucrate în cadrul sistemului de evidență nr.0000069-003, înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal www.registru.datepersonale.md, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

În vederea asigurării respectării dreptului la apărare, prin scrisoarea nr. 04-28/4100 din 29.07.2021, recepționată la 09.08.2021 (Aviz de recepție DS8002069309AS), dnei Focșa Elena i-a fost solicitat **prezentarea punctului de vedere asupra obiectului controlului**.

La 03.09.2021, dna Focșa Elena a prezentat în scris punctul de vedere, înregistrat în cadrul ANI cu nr. 8086 în care a indicat următoarele: „*La interpelarea Dvoastră nr. 04-28/4100 din 29.07.2021, Vă comunic următoarele:*

- *Prin Dispoziția primarului comunei Enichioi nr. 11 „I” din 09.04.2012 am fost numită în funcție de contabil (fără statut de funcționar public);*
- *La data de 29.10.2019 prin Hotărârea Judecătoriei mi s-a atribuit mandatul de consilier în Consiliul comunal Enichioi pe lista PP PSRM;*
- *De faptul că exercitând mandatul de consilier și de contabil, m-am aflat în situația de incompatibilitate a acestor două funcții, nu am știut și nimeni despre aceasta nu m-a preîntâmpinat, eu considerând că nu mă aflu în situații de incompatibilitate deoarece funcția de contabil al primăriei nu are statut de funcționar public, și potrivit art. 16 din Legea nr. 133 din 17.06.2016 nu mă aflu într-o stare de incompatibilitate, la art 7 lit. c) al Legii nr. 768 din 02.02.200 este stipulat că calitatea de funcționar public, de angajat în subdiviziunile autorității publice locale și în paranteză este stipulat anume în ce instituții considerând că funcționarii publici angajați în cadrul primăriei și nu alți angajați;*
- *Aflarea mea în stare de incompatibilitate a acestor două funcții mi-a devenit cunoscută după ce am primit informația telefonică de la Dvoastră și scrisoarea menționată mai sus;*
- *Odată ce am aflat că mă aflu în stare de incompatibilitate la data de 12.07.2021 am depus cererea de demisie din funcția de consilier în Consiliul comunal Enichioi la care materialele au fost înaintate către CEC și la data de 17.08.2021 a fost ridicat mandatul meu de consilier prin Hotărârea nr. 5214 a CEC;*
- *Nu am avut nici o intenție ca să încalc legea, neștiind de starea de incompatibilitate și nu mi-am dorit această niciodată, din contra dacă știam din start sau după atribuirea mandatului de consilier, eu nu acceptam includerea mea în lista candidaților la mandatul de consilier deoarece educ 3 copii minori unul este cu probleme mari de sănătate, soțul este permanent bolnav, părinții la pensie care locuiesc cu noi și trebuie atenții mai ceva ca la copii, eu sunt nevoită să lucrez undeva pentru a-mi întreține familia, exercitând funcția de contabil;*
- *Eu consider că nu am făcut nici o încălcare gravă, dacă nu am înțeles corect Legea nr. 768, nu am avut salariu de mii de lei de la această funcție de consilier, pe anul 2020 am primit 500 lei, dacă este nevoie eu restitui acești bani”.*

Urmare a prezentării punctului de vedere, a fost remisă un demers suplimentar către CEC a RM cu nr. 04-28/5125 din 13.09.2021, prin care a fost solicitată copia Hotărârii CEC a RM cu privire la ridicarea mandatului dnei Focșa Elena.

Astfel, prin răspunsul CEC a RM înregistrat în cadrul ANI cu nr. 8610 la 16.09.2021, s-a stabilit că prin Hotărârea CEC a RM nr. 5214 din 17.08.2021 dnei Focșa Elena i-a fost ridicat mandatul de consilier în Consiliul comunal Enichioi, raionul Cantemir (în baza cererii de demisie).

După evaluarea datelor și documentelor transmise de instituțiile nominalizate, a punctului de vedere expus de către subiectul declarării, precum și a reglementărilor legale aplicabile, inspectorul de integritate a stabilit că dna Focșa Elena, exercitând funcția (mandatul) de consilier în cadrul Consiliului comunei Enichioi, raionul Cantemir, conform Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale (în continuare Legea nr. 133/2016), potrivit art. 3, alin. (1), lit. b) din legea menționată este subiect al declarării averii și intereselor personale (01 august

ATENȚIE: Documentul în cauză conține date cu caracter personal, prelucrate în cadrul sistemului de evidență nr.0000069-003, înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal www.registru.datepersonale.md, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

2016), fiindu-i aplicabile prevederile Legii nr. 768/2000 privind statutul alesului local (în continuare - Legea 768/2000) și ale Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală (în continuare Legea nr. 436/2006).

Prin urmare, inspectorul de integritate, a stabilit că în cazul de față sunt aplicabile dispozițiile legale prin care este reglementat regimul juridic al incompatibilităților, respectiv:

În conformitate cu art.16 al Legii nr.133/2016 „*subiectul declarării (în persoana dnei Focșa Elena) se află într-o stare de incompatibilitate în cazul în care pe lângă funcția publică sau de demitate publică deține/exercită simultan o altă funcție, calitate sau activitate, fapt care este interzis prin Constituția RM și/sau prin alte acte legislative*”.

Potrivit prevederilor Legii nr. 768/2000, art. 2, alin. (1) statuează că „*În sensul prezentei legi, noțiunea de ales local vizează consilierii consiliilor sătești (comunale), orașenești (municipale), raionale și consiliului municipal Chișinău, deputații în Adunarea Populară a Găgăuziei, primarii și viceprimarii, președinții și vicepreședinții raioanelor*”.

Reglementările art. 7 alin. (1), lit. c) și art. 8 alin. (1) din Legea 768/2000, stipulează că „**Mandatul alesului local este incompatibil cu calitatea de funcționar public, de angajat în subdiviziunile autorităților administrației publice locale** (aparatură președintelui raionului, **primării**, primărie și preturile municipiului Chișinău, direcții, secții și alte subdiviziuni), inclusiv ale Adunării Populare a Găgăuziei și ale Comitetului executiv al Găgăuziei. Alesul local care se află în unul din cazurile de incompatibilitate prevăzute la art. 7 din prezenta lege va demisiona din funcția incompatibilă cu mandatul deținut sau își va depune mandatul **în termen de 30 de zile de la apariția incompatibilității**.”

Potrivit pct. 1 din Legea nr. 263 din 16.11.2012 privind interpretarea articolului 7 alineatul (1) literele c) și d) din Legea nr.768-XIV din 2 februarie 2000, **Prevederile literei c) se aplică funcționarilor publici și angajaților din subdiviziunile autorităților administrației publice locale de același nivel și din aceeași unitate administrativ-teritorială.**

Subsidiar, potrivit prevederilor art. 12. alin. (2), lit. a) din Legea integrității nr.82/2017, *agentul public este obligat să își soluționeze stările de incompatibilitate în termen de o lună din momentul începerii mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ori, în cazul în care încetarea situației de incompatibilitate în termenul dat nu depinde de voința sa, să prezinte probe privind întreprinderea cu bună-credință a acțiunilor de eliminare a acestei situații.*

În sensul art.1 al Legii nr. 436/2006, se definesc următoarele noțiuni:

administrație publică locală – totalitatea autorităților publice locale constituite, în condițiile legii, pentru promovarea intereselor generale ale locuitorilor unei unități administrativ-teritoriale;
autorități ale administrației publice locale de nivelul întâi - autorități publice, luate în ansamblu, care sunt constituite și activează pe teritoriul **satului (comunei)**, orașului (municipiului) pentru promovarea intereselor și soluționarea problemelor colectivităților locale;

Potrivit art. 5, alin.(1) al Legii nr. 436/2006, „**autoritățile administrației publice locale** prin care se realizează autonomia locală în **sate (comune)**, orașe (municipii) **sunt consiliile locale**, ca autorități deliberative și primarii, ca autorități executive”.

Astfel, prin prisma celor relatate se atestă că **Consiliul comunei Enichioi, raionul Cantemir (autoritate deliberativă) și Primăria comunei Enichioi, raionul Cantemir (autoritate executivă) sunt autorități ale administrației publice locale de nivelul I.**

În conformitate cu art. 4, alin. (4) din Legea 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a RM, „*Organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova se efectuează pe două niveluri: satele (comunele), sectoarele și orașele (municipiile) constituie nivelul întâi, raioanele, municipiul Chișinău și municipiul Bălți constituie nivelul al doilea.*”

În concluzie, potrivit normelor citate, **Primăria comunei Enichioi, raionul Cantemir și Consiliul comunei Enichioi, raionul Cantemir sunt autorități ale administrației publice de nivelul întâi și din aceeași unitate administrativ-teritorială.**

ATENȚIE: Documentul în cauză conține date cu caracter personal, prelucrate în cadrul sistemului de evidență nr.0000069-003, înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal www.registru.datepersonale.md, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

Studiind materialele dosarului de control și prevederile legale ce guvernează speța, inspectorul de integritate a stabilit că prin deținerea/exercitarea simultană a mandatului de **consilier în cadrul Consiliului comunei Enichioi, raionul Cantemir și calității de angajat al Primăriei comunei Enichioi, raionul Cantemir (contabil), în perioada – 17.08.2021**, dna Focșa Elena s-a aflat în stare de incompatibilitate nesoluționată în termenul legal.

Sub aspectul **soluționării situației de incompatibilitate**, inspectorul de integritate menționează următoarele:

În conformitate cu prevederile art. 8, alin. (1) din Legea 768/2000 și art. 12, alin. (2), lit. a) din Legea integrității nr.82/2017, din data de **29. 01.2019**, dna Focșa Elena a avut termenul legal de o lună pentru a soluționa starea de incompatibilitate în care se afla, respectiv până la **27.11.2019**, urma să demisioneze din funcția incompatibilă (*contabil al Primăriei comunei Enichioi, raionul Cantemir*) cu mandatul deținut (*de consilier în cadrul Consiliului al Primăriei comunei Enichioi, raionul Cantemir*) sau să își depună mandatul de consilier.

În acest caz, potrivit informației acumulate, inspectorul de integritate remarcă că dna Focșa Elena, ignorând prevederile legale menționate supra, nu a soluționat starea de incompatibilitate în termenul stabilit de legislație, continuând să se afle în această stare până la **17.08.2021 (data ridicării mandatului de consilier comunal)**.

În corespundere cu prevederile art. 38 alin. (1), lit. b) din Legea 132/2016 „**în urma controlului privind respectarea regimului juridic [...] al incompatibilităților, [...] inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului s-a aflat ori se află în stare de incompatibilitate**”.

Conform art. 23 alin. (3) al Legii nr. 133/2016, *fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat starea de incompatibilitate nesoluționată constituie temei pentru încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale acestuia*. Alin. (6) al aceluiași articol prevede că, *subiectul declarării eliberat sau destituit din funcție potrivit prevederilor alin (3)-(5) este decăzut din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcția publică ori de demnitate publică respectivă sau din data încetării de drept a mandatului său. Dacă persoana a ocupat o funcție eligibilă, ea nu mai poate ocupa aceeași funcție pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului*.

Potrivit art. 23 alin. (8) al Legii nr. 133/2016, ANI ține Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Având în vedere cele constatate, în conformitate cu prevederile art. 19, 35-38 din Legea 132/2016; art. 23 alin. (3), (6) și (8) din Legea 133/2016 ; art. 5, alin. (2), lit. c), art. 5, alin. (3), art. 7, alin. (1), lit. c) și art. 8, alin. (1) și alin. (2)¹ din Legea 768/2000 și art. 24, alin. (1), lit. f) din Legea 436/2006, inspectorul de integritate, -

DECIDE:

1. Se constată că prin deținerea/exercitarea simultană a funcțiilor (mandatelor) de **consilier în cadrul Consiliului comunei Enichioi, raionul Cantemir și calității de angajat al Primăriei comunei Enichioi, raionul Cantemir (contabil), în perioada 29.10.2019–17.08.2021**, dna Focșa Elena s-a aflat în stare de incompatibilitate nesoluționată în termenul legal.

2. Se decede dna Focșa Elena din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, inclusiv funcția (mandatul) de consilier, cu excepția altor funcții electorale, pe o perioadă de 3 ani, din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența stării de incompatibilitate.

3. Se înscrie dna Focșa Elena, după încetarea înainte de termen a mandatului de consilier în cadrul Consiliului comunei Enichioi, raionul Cantemir sau din data rămânerii definitive a actului

ATENȚIE: Documentul în cauză conține date cu caracter personal, prelucrate în cadrul sistemului de evidență nr.0000069-003, înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal www.registru.datepersonale.md, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența stării de incompatibilitate în Registrului de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

4. Se aduce la cunoștința dnei Focșa Elena actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 15 zile de la primirea acestuia, în instanța de contencios administrativ (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev,3, Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani)).

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Alexandru BÂNZARI